

Справа «Уелч проти Сполученого Королівства» (Welch v. the United Kingdom)

У рішенні, ухваленому 9 лютого 1995 року у справі «Уелч проти Сполученого Королівства», Суд постановив, що:

- мало місце порушення ч. 1 ст. 7 Конвенції.

Суд призначив виплатити заявникові 13 852 фунтів стерлінгів як компенсацію моральної шкоди та судових витрат.

Обставини справи

Заявник був заарештований 3 листопада 1986 року і згодом був звинувачений у вчиненні пов'язаних із наркотиками злочинів, які ніби були скоєні між 1 січня 1986 року і днем його арешту.

24 серпня 1988 року заявник був визнаний винним у вчиненні п'яти злочинів. Його було засуджено до 22 років ув'язнення за вчинення двох злочинів і до 20 років ув'язнення за вчинення трьох інших злочинів.

До того ж суддя ухвалив рішення про конфіскацію в нього 66 914 фунтів стерлінгів згідно з Законом 1986 року про злочини, пов'язані з торгівлею наркотиками. Через нестачу коштів для сплати заявник повинен був відбути дворічне ув'язнення. Положення цього Закону вступили в дію лише 12 січня 1987 року, після вчинення заявником злочинів.

Заявник подав апеляцію до апеляційного суду, який 11 червня 1990 року зменшив термін ув'язнення на два роки, а суму конфіскації – на 7 000 фунтів стерлінгів.

Зміст рішення Суду

Спочатку Суд зауважив, що рішення про конфіскацію, яке мало зворотну дію, не підлягало оспорюванню в даній справі. Це рішення було винесено внаслідок засудження заявника за пов'язані з наркотиками злочини, які були вчинені до того, як Закон 1986 року набрав чинності. Єдиним питанням для з'ясування було те, чи рішення являє собою покарання в межах положення ч. 1 ст. 7. Відправним пунктом у будь-якому висновку про існування покарання є те, чи каральний захід накладено після засудження за «кримінальні злочини». Іншими факторами, що можуть братися до уваги як доречні в цьому випадку, виступають характер і мета заходу; його характеристика згідно з національним правом; процедури призначення та виконання покарання, його суворість.

Стосовно зв'язку з кримінальними злочинами зауважено, що перед ухваленням рішення згідно з Законом 1986 року, звинувачений повинен бути засуджений за один або більше злочинів, пов'язаних із торгівлею наркотиками.

Суд погодився з урядом та Комісією, що суворість рішення сама по собі не є вирішальною, оскільки багато некримінальних заходів запобіжного характеру можуть мати істотний вплив на особу, якої вони стосуються.

Однак, наступні аргументи сильно вплинули на висновок Суду стосовно того, що рішення про конфіскацію є рівнозначним покаранню: розширене законодавче припущення про те, що вся власність, яка проходила через руки засудженого протягом шести років, є результатом торгівлі наркотиками, якщо тільки він не доведе протилежне; той факт, що рішення спрямоване на одержання прибутку та не обмежене фактично існуючим збагаченням чи вигодою; обачність судді у визначенні суми конфіскації з огляду на винність і можливість ув'язнення в разі відсутності необхідних коштів.

Тому тут має місце порушення ч. 1 ст. 7 Конвенції.

Суд підкреслив, однак, що цей висновок стосується лише дотичного до справи законодавства, яке мало зворотну дію та не є зброєю в боротьбі з торгівлею наркотиками.

Реферативний переклад з англійської мови та опрацювання рішення здійснено у Львівській лабораторії прав людини і громадянина НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування АПрН України О. О. Бекетовим, Р. М. Москалем, Н. П. Ничай, М. Ю. Пришляк, Т. І. Пашуком, М. Б. Рісним, А.-М. Я. Хом'як.